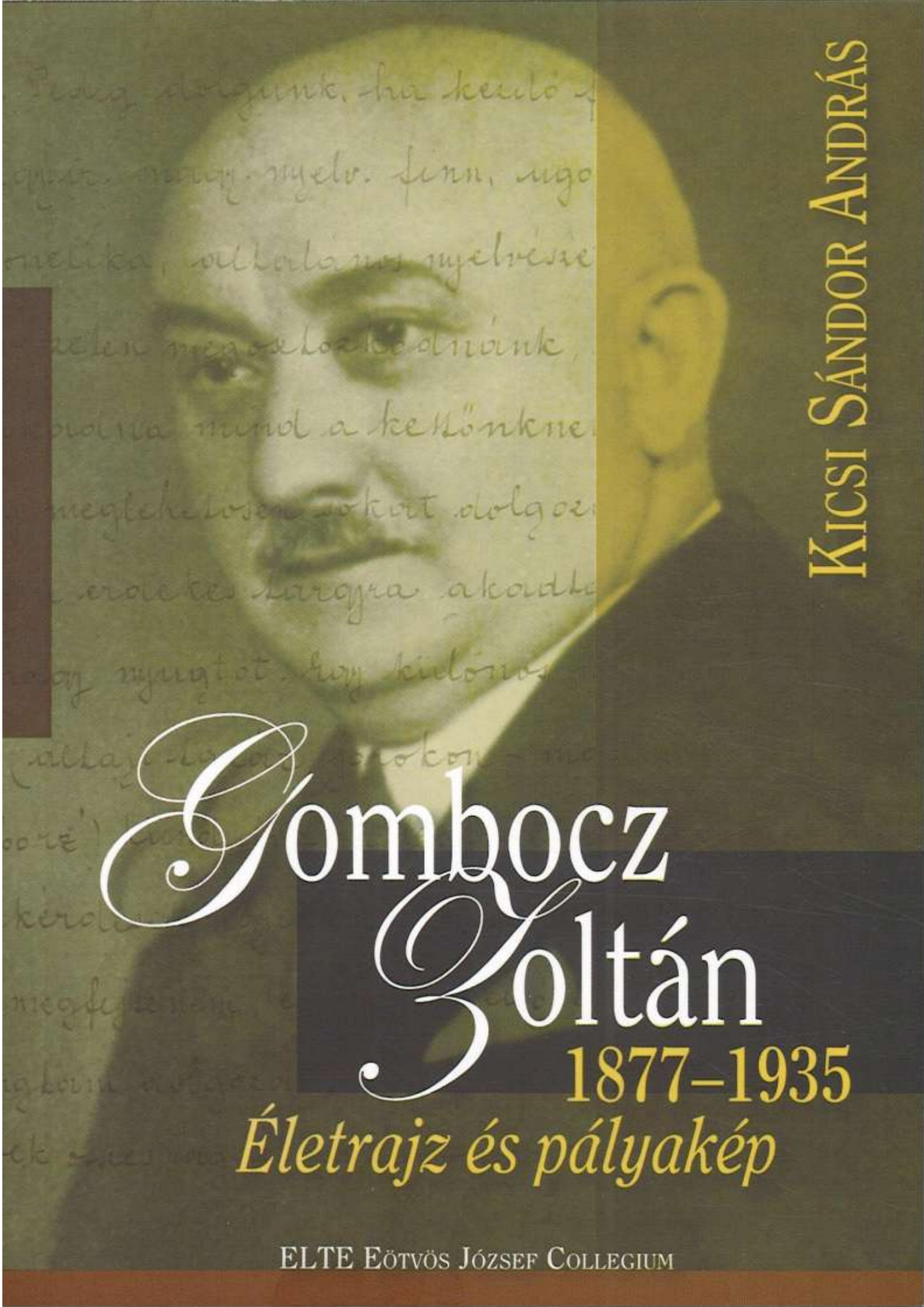

KICSISÁNDOR ANDRÁS

A sepia-toned portrait of Gombocz Zoltán, a man with a mustache, wearing a suit and tie. The portrait is the central focus of the cover. In the background, there is faint, handwritten text in Hungarian, which appears to be a letter or a document. The text is partially obscured by the portrait and the title.

Gombocz
Zoltán
1877–1935
Életrajz és pályakép

ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM

KICSI SÁNDOR ANDRÁS

Gombocz
Zoltán
1877–1935
Életrajz és pályakép

ELTE EÖTVÖS JÓZSEF COLLEGIUM

DIÁKÉVEI¹

Gombocz Zoltán 1877. június 18-án született Sopronban.² Későbbi pályafutása szempontjából is fontos szülővárosa kétnyelvű, művelt környezete.

Apja, Gombocz Miklós előbb rövid ideig tanár Bonyhádon, később Beleden evangélikus lelkész, majd 1873-tól a soproni evangélikus líceumban a történelem és a bölcsészet tanára, az 1892–1893-as tanévtől 1904-ig, nyugalomba vonulásáig a líceum igazgatója. Lelkiismeretesen irányította fia szellemi fejlődését. Zoltán arcra, termetre nagyon hasonlított hozzá. Rajongással szeretett anyja, Lehr Berta, nagy műveltségű, okos, csendes, de élénk szellemű asszony volt, aki ismerte a magyar, német és francia irodalmat. Öccse, Gombocz Endre utóbb neves botanikus lett.³ Anyai nagybátyja Lehr Albert⁴ és Lőrinczi Lehr Zsigmond⁵, unokatestvére Tolnai (eredetileg Lehr) Vilmos⁶ volt. A Lehr család a XVIII. század elején települt Wiesbaden vidékéről a Tolna megyei Kistormásra. Első ismert tagja Nicolaus Lehr volt, aki 1751-ben halt meg Kistormáson. Gombocz Zoltán és unokatestvére, Tolnai Vilmos a hetedik nemzedék a családfán.

Az öröklött tehetség és a családi hagyomány mellett kedvezően hatott Gombocz Zoltán fejlődésére iskolája is. Tanulmányait a soproni evangélikus líceumban⁷ kezdte meg 1887-ben.⁸ A gimnázium első osztályától Haniffel Sándor tanította a magyar nyelvet és irodalmat. Gombocz sokoldalú tehetségét bizonyítja, hogy társai visszaemlékezései szerint matematikából és fizikából is a legkitűnőbb volt. Hatodikos korától fogva apja volt a gimnázium igazgatója, s a hetedik és nyolcadik osztályban a magyart és a történelmet is ő tanította. Hatodik osztályos korában Gombocz már a Zenetársaság könyvtárosa. A líceum évkönyvei 1893-tól 1895-ig tele vannak a nevével. Az önképzőkör, a Kis János által 1790-ben alapított Magyar

TARTALOM

Diákévei	5
Paul és Wundt követője	10
A fonetikus	18
A turkológus	24
Az etimológus és az őshaza kutatója	34
A magyar nyelvész	40
Az utolsó évek	54
Jegyzetek	65
Irodalom	151
Kronológia	201

Gombocz Zoltán tudományos

egyéniségét a tervszerűen megszerzett

egyetemes műveltség, egyetemes látás, szón

széles körű tárgyi tudás, rendkívüli

emlékezet, ítélőképesség jellemzi.

Műveltsége filozófiai alapjait

az egyetemen nemcsak megtanulta,

hanem át is élte, ebben gyökerezett

nyelvelméleti érdeklődése, a nyelvi

jelenségek lényegének megértése, föl

és a nyelvtudományi kutatás

módszerének megismerésére való

törekvése.

Ára: 1600 Ft

ISBN 963 463 873 2

9 789634 638735